

Vergadering gemeenteraad Krimpenerwaard 16 okt 2018 – agendapunt 13 MIRT

*Inspiraakreactie NVWK: samenwerken en evenwicht economie-ecologie/duurzaamheid
Jaap Graveland, bestuur NVWK*

Dames en heren,

BenW doet wat we altijd al deden, en dan krijgen we wat we al hebben: stagnatie en verdeeldheid. Dat moet en kan beter.

Ik begin met het proces, daarna kom ik op de inhoud.

Vanwege die stagnatie en verdeeldheid initieerde Riek Bakker het participatieve proces van de Strategische visie. De essentie daarvan is: koppel belangen en zorg voor ontwikkeling van zowel economie en wonen, als duurzaamheid en natuur en landschap. Zet je in op één belang, dan blijven we elkaar omlaag trekken.

BenW verwijst voor zijn plan naar de Strategische visie, maar gaat totaal voorbij aan die centrale boodschap van integraliteit. Dat is 1.

2. Het MIRT. BenW sorteren in de préverkenning al voor en zijn maar vast met het voorkeursalternatief begonnen: een brug, en anders niets. Dat vertraagt, want zo'n brede MIRT-verkenning met weging van uiteenlopende belangen dient om proces erna te versnellen.

3. De Omgevingswet trekt dat door. De gemeente voert er notabene een goede pilot voor uit. De Omgevingswet zegt: minder regels voor initiatiefnemers, maar tegelijk moeten die meer op zoek naar steun bij stakeholders.

BenW volgt met zijn werkwijze een verouderde weg. Gevolg: verlies aan vertrouwen, in plaats van samen bouwen.

Dan de inhoud van het voorstel. We noemen eerst het klimaat. Eén: de conclusie van het IPCC-rapport is: de CO₂-uitstoot moet meer omlaag dan nu is afgesproken. Twee – de conclusie van het Nobelcomité: wij geven de Nobelprijs aan een hoogleraar die effecten van klimaatmaatregelen op de economie berekent, de grondlegger van CO₂-beprijzing. Terzijde: vorig jaar ging de prijs naar een gedragseconoom. Want hij integreerde menselijk gedrag, dat niet altijd rationeel is, in analyses van economische beslissingen. Op dat gedrag kom ik nog terug.

Drie – de conclusie van de rechter in zijn Urgenda-uitspraak: de staat moet zich houden aan de wet en zorgen voor minder CO₂ uitstoot. De juridische journalist van NRC, Folkert Jensma schreef er een lovend artikel over: “Af en toe moet de rechter een ruitje inslaan en op de rode knop drukken als de overheid afspraken niet nakomt”.

Maar BenW kiest voor meer asfalt, als enige optie. Sterker, ze gooit ons buitengebied in de aanbieding voor een sterkere lobby.

Krimpen ligt even ver van Capelsebrug als Kralingse Zoom. Een metrorit van Krimpen naar Capelse brug duurt dus vier minuten. Dus waarom die exclusieve keuze voor die brug? Wij denken dat angst en gewoontegedrag een rol spelen. De angst dat burgers de Krimpenerwaard zien als een moeilijk te bereiken gebied. De afstand Krimpenerwaard-Rotterdam is veel kleiner dan Rotterdam-Krimpenerwaard. Mijn dochter ging zes jaar van Berkenwoude met fiets, bus en metro naar school in Rotterdam. Klasgenoten die haar bezochten werden standaard met de auto gebracht. Want de Krimpenerwaard, dat is de rimboe. Maar als ze

vervolgens bij ons waren viel wel hun mond open: wat is het mooi hier! Nooit geweten. En best dichtbij eigenlijk!

En dan die vastgeroeste gewoonte van autogebruik. De heer Heus stelde namens de jongeren dat een brug noodzakelijk is om de scholen en Science Tower in Rotterdam te bereiken. Ik keek het na. Vanaf de Loet is het 37-40 minuten met bus en metro. Met de auto 27 minuten. Maar je moet ook nog parkeren. En die 27 minuten is buiten de spits. Kom op jongeren, jullie inzet is super, maar kom met betere voorstellen. We gaan graag met jullie in gesprek. Dus een metro en ander OV moeten vanaf het begin onderdeel zijn van de verkenning voor meer mobiliteit. De kans op een rijksbijdrage is dan ook groter, zodat de koppeling met woningbouw van tafel kan.

Dus wij vinden een goede communicatie over het gemak van OV en de korte afstand tot de Krimpenerwaard noodzakelijk. En wij vinden het de hoogste tijd voor gebiedspromotie. Want lees de kranten: de klimaatopgave vereist verandering van ons gedrag. Straal uit dat je wilt veranderen, dát is groeien.

Tot slot, ons tweede inhoudelijke punt: natuur, landbouw, landschap. De kracht van de Krimpenerwaard. Daarom willen mensen hier wonen en werken. Maar natuur, landschap en landbouw hebben het moeilijk. De NVWK werkt in het agrarisch natuurbeheer nauw samen met de agrariërs om dit te verbeteren. De gemeente gaat experimenteren met adaptieve, duurzame landbouw. Maar 80% van onze zuivel wordt geëxporteerd. Wie weet lukt het ons een zuivelcoöperatie op te richten van boeren en consumenten met natuurinclusieve bedrijven. Maar dat helpt misschien 30% van de boeren. We merken dat veel meer boeren willen verduurzamen. Probleem is: geld en ondersteuning, ontwikkelen van korte ketens, aanspreken van consumenten. De minister van landbouw wil een circulaire landbouw. Maar de begroting van LNV is slechts 0.3% van rijksbudget, ja u hoort het goed. Het is de helft van de aftrek van de dividendbelasting. De rest van de rijksbegroting is voor mensenwensen: economie, wonen, infra, zorg.

Dan de provincie: die heeft t nu in zijn omgevingsvisie staan: wij willen natuurinclusieve landbouw. Maar zegt ook: wij kunnen dat niet alleen bereiken.

De stagnatie zit niet in externe ontwikkelingen en ligging, het zit in onze hoofden. Kortom, wij vragen BenW voor de ontsluiting niet eenzijdig te lobbyen voor een brug, en naast lobbyen voor ontsluiting ook, met de provincie, te lobbyen voor verduurzamen en herstel biodiversiteit in het landelijk gebied. Dat is betaalbaar, en daarmee etaleren we de Krimpenerwaard als aantrekkelijke groeiregio.